

Etická komisia prokuratúry

XV/1 Spr 82/16/1000

Trenčín 04.10.2016

STANOVISKO

Etická komisia prokuratúry vo veci žiadosti Mgr. Petra Šufliarskeho, námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek, sp. zn. V/1 Spr 75/16/1000-4, doručenej Etickej komisii prokuratúry dňa 19.09.2016, podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

stanovisko:

Konaním XXX, prokurátorky XXX, spočívajúcim v poskytnutí vyjadrení k fyzickej prezentácii – oblečeniu niektorých politikov Slovenskej republiky, ktoré boli uverejnené dňa 11.03.2016 na internetovom portáli „Topky.sk“ v článku s fotografiami politikov s názvom „Veľké hodnotenie politikov, ktorí chcú nás reprezentovať: Protokolista neverí vlastným očiam!“, znejúcim nasledovne:

BRATISLAVA – Významní politici, ktorí sa po voľbách dostali do parlamentu, by mali reprezentovať Slovensko najbližšie štyri roky. Okrem vzdelania, politického prehľadu k ich bezprostrednej výbave patrí aj dokonalý vzhľad. Odborníčky na protokol XXX sme sa pýtali, ako páni politici zvládajú prvé povolebné dni.

„Dôležité je zdôrazniť, že všetci majú tendenciu priblížiť sa „davu“ a pôsobiť neformálne. Lenže odev prezrádza spoločenskú úroveň a sociálnu rolu v spoločnosti. Všetky aktivity v spojení s voľbami boli pracovné, a teda ich aktéri mali mať business dress, čo znamená u mužov oblek, kravata, u žien kostým – sukňový alebo nohavicový. Okrem toho ide o osoby verejne známe“ vysvetlila odborníčka na protokol a zdôraznila: „Akékoľvek vybočenie z normy je chyba. Všetci aktéri ukázali neznalosť základných pravidiel spoločenskej etiky“.

Rifle patria na voľný čas

„Žijeme v konzervatívnej Európe, kde platia prísne protokolárne pravidlá. Naše sú iné, ako tie, ktoré platia v zámorí, napríklad v Južnej Amerike“ povedala odborníčka a dodala: „Sledovala som pracovné aktivity politikov, ktorí sa po zvolení za poslancov stali verejnými činiteľmi. Vysokopostavení zákonodarcovia si v prvom rade nemôžu dovoliť vystupovať v rifliach. Je to oblečenie na voľný čas“.

XXX sme z jej pozície a niekoľkoročnej praxe požiadali, aby sa vyjadrila k vzhľadu jednotlivých politikov.

Igor Matovič

Pozornému oku odborníčky neuniklo, že Matovič je v prvom rade neoholený. „Pôsobí to rušivo a zanedbane“, povedala XXX a jedným dychom dodala: „Súčasťou obleku je kravata, takže ak má niekto oblek, musí mať aj kravatu, najmä ak je prijatý hlavou štátu. Pri prijatí prezidentom porušil závažným spôsobom protokol, ak šiel bez nej. Ide totiž o prejav neúcty. Vyššia protokolárna úroveň na Slovensku nie je“.

Radoslav Prochádza

„Bez obleku a kravaty – jeho úprava je vhodná k posedeniu pri pive“ skonštatovala XXX.

Béla Bugár

„Pod bundou nemal oblek, tá samotná bunda by ani veľmi neprekážala, no celkovo to vyzerá veľmi nevkusne. Je verejný činiteľ a ak vedel, že mu do cesty prídu novinári, mal si zobrať sako, krátky slušivý kabát alebo bundu tzv. makintosh alebo trenčkot“ zhodnotila XXX.

Boris Kollár

„Šál je vhodným doplnkom ku kabátu, alebo ak je niekto z umeleckého prostredia. Určite sa nehodí na tlačovku predstaviteľa verejného politického života“ vyjadrila sa odborníčka na protokol.

Predstavitelia strany SAS na tlačovej konferencii

„Na tejto fotke sú okrem Jozefa Mihála a Jany Kiššovej oblečení všetci zle. Martin Poliačik má oblečené rifle a sako bez kravaty, k tomu tenisky. Vhodné oblečenie na golf....“, skonštatovala protokolistka a dodala, že kravatu si mal uviazať aj Richard Sulík. Aj keď Mihála zhodnotila za dobre oblečeného, podotkla, že jeho nohavice mohli byť o dva centimetre dlhšie, aby na topánke nestáli, ale pekne na ňu padali.

„Outfit Lucie Nicholsonovej je celý nevhodný. Možno je dobrý na súkromnú párty alebo návštevu kina. Ľubomírovi Galkovi chýba kravata, má rozviazanú šnúru na topánke, pričom jeho obuv pôsobí špinavo. Nakoľko je jeho oblek pokrčený, svedčí to o nekvalitnej oblekovej látke“ hodnotí odborníčka.

Prvá povolebná politická debata

„Jediný tip-top oblečený je Peter Pellegrini. Všetci ostatní mali mať jednoznačne kravaty, Richard Sulík má dokonca rifle. Poniektorí sú neoholení, čo je neprípustné, chlap na takejto pozícii by sa mal holiť aj dvakrát denne“ zdôraznila odborníčka

na protokol a dodala: „Na tejto fotografii je vidieť, že Andrej Danko má nekvalitný oblek, ktorý mu jednoducho nesedí“,

neboli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v Etickom kódexe prokurátora, prijatého Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11.01.2016.

Odôvodnenie:

Dňa 19.09.2016 pod sp. zn. V/1 Spr 75/16/1000-4 bola predsedovi Etickej komisie prokuratúry doručená žiadosť Mgr. Petra Šufliarskeho, námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek, na vydanie stanoviska Etickej komisie prokuratúry ku konaniu XXX, prokurátorky XXX, v súvislosti s jej vyjadreniami v článku uverejnenom dňa 11.03.2016 na internetovom portáli „Topky.sk“.

V predmetnej žiadosti sa uvádza, že menovaná prokurátorka v článku s názvom „Veľké hodnotenie politikov, ktorí chcú nás reprezentovať: Protokolista neverí vlastným očiam!“ sa vyjadrovala k fyzickej prezentácii – oblečeniu niektorých politikov Slovenskej republiky v rámci ich predvolebnej a povolebnej politickej aktivity. V uvedenom článku menovaná vystupovala ako odborníčka na protokol, hoci v rámci svojej činnosti na XXX nemá žiadne priame povinnosti v oblasti agendy protokolu. Vzhľadom na obsah vyjadrení, navrhovateľ žiada Etickú komisiu prokurátorov o stanovisko, či konaním prokurátorky došlo k porušeniu prokurátorskej etiky v nadväznosti na § 188 ods. 1 písm. c) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakaťoch prokuratúry v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľ predložil Etickej komisii prokuratúry samotný článok aj písomné vyjadrenie XXX k predmetnému článku.

Celé znenie článku uverejneného v „Topkách.sk“ je obsiahnuté vo výrokovej časti tohto stanoviska.

K predmetnému článku sa písomne dňa 15.03.2016 vyjadrila XXX nasledovne:

„Vyjadrenie som poskytla ako súkromná osoba. Vo vyjadrení som uviedla môj osobný názor, na ktorý mám ako občan právo. Nevyjadrovala som sa ako prokurátorka a v žiadnom prípade som sa ako prokurátorka ani neprezentovala (nikde v článku sa neuvádza moje pracovné zaradenie). Vyjadrenie nesúvisí s náplňou mojej práce, nevyjadrovala som sa k otázkam prokuratúry. Nevidím žiaden súvis medzi výkonom môjho povolenia a názorom ako súkromnej osoby“.

Podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakaťoch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 154/2001 Z.z.“), ak sa navrhovateľ alebo disciplinárna komisia domnieva, že disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení pravidiel prokurátorskej etiky, požiada

o stanovisko Etickú komisiu prokuratúry. Etická komisia prokuratúry vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa alebo disciplinárnej komisie.

Podľa § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z.z. Etická komisia prokuratúry vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej forme; každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť.

Podľa § 188 ods. 1 písm. c) zákona č. 154/2001 Z.z. disciplinárnym previnením je správanie prokurátora na verejnosti, ktoré znižuje vážnosť prokuratúry.

Etická komisia prokuratúry prerokovala uvedenú žiadosť na zaujatie stanoviska na svojich zasadnutiach v dňoch 20. – 21.09.2016 v Krpáčove a 04.10.2016 v Trenčíne. Hoci navrhovateľ v žiadosti nekonkretizoval, ktoré články Etického kódexu prokurátora by mali byť konaním označenej prokurátorky porušené, zrejme mal na mysli články 4.1, 4.2, 4.8 a 5.7, ktoré sa týkajú dôveryhodnosti a dôstojnosti prokurátora a prokuratúry. Tieto znejú nasledovne:

- 4.1 Prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote, a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.
- 4.2 Prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.
- 4.8 Prokurátor je oprávnený vyjadrovať sa a prejavovať svoje občianske postoje a názory, avšak pri ich vyjadrovaní a prejavovaní je povinný dbať na to, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.
- 5.7 Prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narušala dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho profesie a prokurátorského stavu.

Podľa názoru Etickej komisie prokuratúry sa však do budúcnosti javí byť žiadúcim, aby navrhovateľ špecifikoval, ktoré články Etického kódexu prokurátora mali byť konaním prokurátora porušené.

Etická komisia prokuratúry pri posudzovaní konania popísaného v žiadosti o zaujatie stanoviska vychádzala z kontextu celého Etického kódexu prokurátora a hodnotila nielen konanie XXX, ale aj závažnosť tohto konania a okolnosti celého prípadu.

Na úvod Etická komisia prokuratúry považuje za potrebné vo všeobecnosti uviesť, že prokurátor reprezentuje úrad prokuratúry nielen pri výkone služobných povinností. Na verejnosti je prokurátor povinný vždy zvážiť dôsledky svojho konania alebo vyjadrovania na dôveryhodnosť a dôstojnosť svojej osoby ako prokurátora a prokuratúry ako celku. Preto by sa prokurátor mal zdržať aktivít a prezentácie postojov, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho osoby, prokurátorského úradu, jeho profesie, či prokurátorského stavu.

Pri prerokovaní predmetnej veci bolo zistené, že menovaná prokurátorka v minulosti dlhoročne pôsobila na viacerých protokolárnych oddeleniach ústredných štátnych orgánov, vrátane Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. V rámci svojej činnosti na Justičnej akadémii Slovenskej republiky prednášala o etike sudcov a prokurátorov a o diplomatickom protokole.

V inkriminovanom článku XXX vystupuje ako odborníčka na protokol. V článku nie je spomenuté, že je prokurátorkou a neuvádza sa ani jej vysokoškolský titul. Podľa jednotlivých fotografií politikov, hodnotí ich vonkajší výzor, hlavne oblečenie, pričom toto väčšinou považuje za neadekvátne funkciu, ktorú zastávajú a za neadekvátne k ich pracovným aktivitám. Hodnotenie je zväčša kritické.

Ako vyplýva z vyššie citovaných článkov Etického kódexu prokurátora, prokurátor je povinný zdržať sa správania, postojov, názorov a prezentácie svojej osoby, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť, ohroziť alebo narušiť dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho osoby, prokuratúry, jeho profesie či prokurátorského stavu.

Prokurátor, ako každý občan SR, v zmysle čl. 26 Ústavy SR má právo na slobodu prejavu. Môže sa však považovať za neetické, ak prokurátor spôsobom, či obsahom svojho prejavu negatívne ovplyvní dôveryhodnosť a dôstojnosť svoju, svojho zamestnania, prokurátorského úradu alebo prokurátorského stavu.

Etická komisia prokuratúry v danom prípade za podstatné považuje skutočnosť, že XXX v uvedenom článku nevystupovala ako prokurátorka, ale ako odborníčka na protokol. Predmetný článok nemôže byť spájaný s jej osobou ako prokurátorkou, či prokuratúrou, nakoľko v jeho obsahu nie je o nich žiadna zmienka. Navyše vyjadrenia prokurátorky na adresu politikov boli síce kritické, ale prednesené slušným spôsobom.

Podľa zistení Etickej komisie prokuratúry, uvedený článok nevyvolal žiadny ohlas na verejnosti.

Etická komisia prokuratúry je toho názoru, že prokurátori, ktorí sú činní aj v iných spoločenských oblastiach, mimo svojej profesie, majú právo na vyjadrovanie svojich postojov a názorov, avšak obsahovo a spôsobom, ktorý nie je v rozpore s Etickým kódexom prokurátora.

Skutočnosť, že sa kritické vyjadrenia XXX vzťahovali na činných politikov, by nemala svedčiť v jej neprospech.

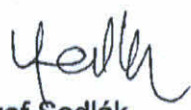
Z týchto dôvodov vyjadrenia XXX nemohli negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť a dôstojnosť jej osoby ako prokurátorky ani dôveryhodnosť a dôstojnosť prokuratúry.

Vzhľadom na vyššie uvedené, je Etická komisia prokuratúry toho názoru, že v konaní XXX nejde o porušenie pravidiel prokurátorskej etiky, upravených v Etickom kódexe prokurátora.

Na záver Etická komisia prokuratúry zdôrazňuje, že prokurátor by mal vždy dôsledne a zodpovedne zvážiť verejné vystupovanie a komunikáciu s médiami tak,

aby nimi neohrozil vážnosť a dôveryhodnosť prokuratúry ako aj dôstojnosť funkcie prokurátora.

Mgr. Jozef Sedlák
predseda Etickej komisie prokuratúry

Etická komisia prokuratúry

XV/1 Spr 82/16/1000

Bratislava, 19.10.2016

SEPARÁTNE STANOVISKO

Členovia Etickej komisie prokuratúry JUDr. Oliver Janíček a JUDr. Radovan Kajaba, PhD. v súlade § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov predkladajú toto

separátne stanovisko členov Etickej komisie prokuratúry

vo veci žiadosti Mgr. Petra Šufliarskeho, námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek, sp. zn. V/1 Spr 75/16/1000-4, doručenej Etickej komisii prokuratúry dňa 19.09.2016,

na základe ktorého Etická komisia prokuratúry stanoviskom podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vyslovila,

že neboli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v Etickom kódexe prokurátora, prijatého Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11.01.2016,

konaním XXX, prokurátorky XXX, spočívajúcim v poskytnutí vyjadrení k fyzickej prezentácii – oblečeniu niektorých politikov Slovenskej republiky, ktoré boli uverejnené dňa 11.03.2016 na internetovom portáli „Topky.sk“ v článku s fotografiami politikov s názvom „Veľké hodnotenie politikov, ktorí chcú nás reprezentovať: Protokolista neverí vlastným očiam!“, znejúcim nasledovne:

BRATISLAVA – Významní politici, ktorí sa po voľbách dostali do parlamentu, by mali reprezentovať Slovensko najbližšie štyri roky. Okrem vzdelania, politického prehľadu k ich bezprostrednej výbave patrí aj dokonalý vzhľad. Odborníčky na protokol XXX sme sa pýtali, ako páni politici zvládajú prvé povolebné dni.

„Dôležité je zdôrazniť, že všetci majú tendenciu priblížiť sa „davu“ a pôsobiť neformálne. Lenže odev prezrádza spoločenskú úroveň a sociálnu rolu v spoločnosti. Všetky aktivity v spojení s voľbami boli pracovné, a teda ich aktéri mali mať business dress, čo znamená u mužov oblek, kravata, u žien kostým – sukňový alebo nohavicový. Okrem toho ide o osoby verejne známe“ vysvetlila odborníčka na protokol a zdôraznila: „Akékoľvek vybočenie z normy je chyba. Všetci aktéri ukázali neznalosť základných pravidiel spoločenskej etiky“.

Rifle patria na voľný čas

„Žijeme v konzervatívnej Európe, kde platia prísne protokolárne pravidlá. Naše sú iné, ako tie, ktoré platia v zámorí, napríklad v Južnej Amerike“ povedala odborníčka a dodala: „Sledovala som pracovné aktivity politikov, ktorí sa po zvolení za poslancov stali verejnými činiteľmi. Vysokopostavení zákonodarcovia si v prvom rade nemôžu dovoliť vystupovať v rifliach. Je to oblečenie na voľný čas“.

XXX sme z jej pozície a niekoľkoročnej praxe požiadali, aby sa vyjadrila k vzhľadu jednotlivých politikov.

Igor Matovič

Pozornému oku odborníčky neuniklo, že Matovič je v prvom rade neoholený. „Pôsobí to rušivo a zanedbane“, povedala XXX a jedným dychom dodala: „Súčasťou obleku je kravata, takže ak má niekto oblek, musí mať aj kravatu, najmä ak je prijatý hlavou štátu. Pri prijatí prezidentom porušil závažným spôsobom protokol, ak šiel bez nej. Ide totiž o prejav neúcty. Vyššia protokolárna úroveň na Slovensku nie je“.

Radoslav Prochádza

„Bez obleku a kravaty – jeho úprava je vhodná k posedeniu pri pive“ skonštatovala XXX.

Béla Bugár

„Pod bundou nemal oblek, tá samotná bunda by ani veľmi neprekážala, no celkovo to vyzerá veľmi nevkusne. Je verejný činiteľ a ak vedel, že mu do cesty prídu novinári, mal si zobrať sako, krátky slušivý kabát alebo bundu tzv. makintosh alebo trenčkot“ zhodnotila XXX.

Boris Kollár

„Šál je vhodným doplnkom ku kabátu, alebo ak je niekto z umeleckého prostredia. Určite sa nehodí na tlačovku predstaviteľa verejného politického života“ vyjadrila sa odborníčka na protokol.

Predstavitelia strany SAS na tlačovej konferencii

„Na tejto fotke sú okrem Jozefa Mihála a Jany Kiššovej oblečení všetci zle. Martin Poliačik má oblečené rifle a sako bez kravaty, k tomu tenisky. Vhodné oblečenie na golf....“, skonštatovala protokolistka a dodala, že kravatu si mal uviazať aj Richard Sulík. Aj keď Mihála zhodnotila za dobre oblečeného, podotkla, že jeho nohavice mohli byť o dva centimetre dlhšie, aby na topánke nestáli, ale pekne na ňu padali.

„Outfit Lucie Nicholsonovej je celý nevhodný. Možno je dobrý na súkromnú párty alebo návštevu kina. Ľubomírovi Galkovi chýba kravata, má rozviazanú šnútku na topánke, pričom jeho obuv pôsobí špinavo. Nakoľko je jeho oblek pokrčený, svedčí to o nekvalitnej oblekovej látke“ hodnotí odborníčka.

Prvá povolebná politická debata

„Jediný tip-top oblečený je Peter Pellegrini. Všetci ostatní mali mať jednoznačne kravaty, Richard Sulík má dokonca rifle. Poniektorí sú neoholení, čo je neprípustné, chlap na takejto pozícii by sa mal holiť aj dvakrát denne“ zdôraznila odborníčka na protokol a dodala: „Na tejto fotografii je vidieť, že Andrej Danko má nekvalitný oblek, ktorý mu jednoducho nesedí“.

s týmto odôvodnením:

Dňa 19.09.2016 pod sp. zn. V/1 Spr 75/16/1000-4 bola predsedovi Etickej komisie prokuratúry doručená žiadosť Mgr. Petra Šufliarskeho, námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek, na vydanie stanoviska Etickej komisie prokuratúry ku konaniu XXX, prokurátorky XXX v súvislosti s jej vyjadreniami v článku uverejnenom dňa 11.03.2016 na internetovom portáli

„Topky.sk“, bližšie špecifikovanými v predchádzajúcom texte tohto separátneho stanoviska (ďalej len „žiadosť navrhovateľa“).

Etická komisia prokuratúry (ďalej len „Etická komisia“) na svojom zasadnutí dňa 04.10.2016 v Trenčíne hlasovaním prijala Stanovisko Etickej komisie prokuratúry sp. zn. XV/1 Spr 82/16/1000 zo dňa 04.10.2016 k žiadosti navrhovateľa, ktorým Etická komisia podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vyslovila, že neboli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v Etickom kódexe prokurátora, prijatého Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11.01.2016, konaním XXX, prokurátorky XXX, bližšie špecifikované v predchádzajúcom texte tohto separátneho stanoviska (ďalej len „Stanovisko Etickej komisie“).

Vo vzťahu k obsahu žiadosti navrhovateľa a k predloženému vyjadreniu XXX (ďalej len „prokurátorka“) odkazujeme na odôvodnenie Stanoviska Etickej komisie prokuratúry.

§ 217b odsek 5 zákona o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry“) znie: Na prijatie stanoviska alebo odporúčania etickej komisie je potrebná dvojtretinová väčšina všetkých členov etickej komisie. Člen etickej komisie, ktorý hlasoval proti prijatému stanovisku alebo odporúčaniam, môže predložiť svoje separátne stanovisko. Separátne stanovisko člena etickej komisie sa doručuje a zverejňuje rovnako ako stanovisko alebo odporúčanie komisie.

Vzhľadom k tomu, že sme pri hlasovaní o prijatí Stanoviska Etickej komisie hlasovali proti jeho prijatiu, v súlade s § 217b odsek 5 zákona o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry využívame svoje právo a týmto predkladáme toto separátne stanovisko k žiadosti navrhovateľa.

Z Preambuly Etického kódexu prokurátora, prijatého Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11. januára 2016 (ďalej len „Etický kódex prokurátora“) uvádzame:

Hlavným účelom Etického kódexu prokurátora je upraviť základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehĺbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav.

Prokurátor si uvedomuje význam funkcie prokurátora v spoločnosti a prispôsobuje svoje pracovné aj súkromné aktivity tomu, aby sa nenarušila dôstojnosť funkcie prokurátora.

Článok 4 Etického kódexu prokurátora znie:

bod 4.1) Prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote, a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

bod 4.2) Prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

bod 4.7) Prokurátor sa nezúčastňuje na politickej činnosti, nespája svoje meno so žiadnou politickou stranou alebo politickým hnutím, ani nevykonáva činnosť v prospech alebo neprospech žiadnej politickej strany alebo politického hnutia.

bod 4.8) Prokurátor je oprávnený vyjadrovať a prejavovať svoje občianske postoje a názory, avšak pri ich vyjadrovaní a prejavovaní je povinný dbať na to, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.

Úvodom k podanej žiadosti navrhovateľa uvádzame, že Etická komisia má v zmysle § 217b zákona o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry oprávnenie sa vyjadrovať len k otázkam porušenia či neporušenia Etického kódexu prokurátora (pravidiel prokurátorskej etiky) zo strany prokurátorov, resp. posudzuje etické otázky a etickú prijateľnosť správania sa prokurátorov.

S poukazom k uvedenému máme za to, že nie je možné sa zo strany Etickej komisie vyjadriť, či došlo alebo nedošlo k porušeniu povinnosti prokurátorky vyplývajúcich z Etického kódexu prokurátora v nadväznosti na ustanovenie § 188 odsek 1 písmeno c) zákona o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry, ktoré spadá výlučne do kompetencie disciplinárnej komisie, ktorá ako jediný oprávnený orgán je spôsobilá rozhodnúť, či konaním prokurátorky došlo alebo nedošlo ku spáchaniu disciplinárneho previnenia v zmysle ustanovenia § 188 odsek 1 písmeno c) zákona o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry, teda či prokurátorka svojím správaním na verejnosti znížila vážnosť prokuratúry alebo nie.

Preto sme sa ako členovia Etickej komisie zaoberali predloženou žiadosťou navrhovateľa len v otázke, či definovaným konaním prokurátorky došlo k porušeniu Etického kódexu prokurátora (pravidiel prokurátorskej etiky) alebo nie, resp. posúdili sme etickú prijateľnosť definovaného správania sa prokurátorky.

Vzhľadom k tomu, že Mgr. Peter Šufliarsky, námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek (ďalej len „navrhovateľ“) vo svojej žiadosti bližšie nevymedzil ustanovenie resp. ustanovenia Etického kódexu prokurátora, ktoré mali byť konaním prokurátorky porušené, museli sme ako členovia Etickej komisie sa pri posúdení veci prioritne zaoberať otázkou, či vôbec konaním prokurátorky došlo k porušeniu Etického kódexu prokurátora a ak áno, tak ktoré ustanovenie bolo porušené.

V predmetnej veci zastávame názor, že konaním prokurátorky boli porušené body 1, 2 a 8 článku 4 Etického kódexu prokurátora.

Prezentované konanie prokurátorky sme ako členovia Etickej komisie vyhodnotili ako nevhodné v kontexte citovaných bodov článku 4 Etického kódexu prokurátora, a preto sme hlasovali proti prijatiu Stanoviska Etickej komisie.

Prokurátorka sa vo svojom vyjadrení zaoberala oblečením konkrétnych politicky činných osôb v celoslovensky prístupnom internetovom médiu, pričom sa nejednalo o zovšeobecňujúce vyjadrenia o vhodnom protokolárnom oblečení na určité spoločenské akcie, ale naopak, jednalo sa o konkrétne hodnotenie konkrétnych vrcholovo politicky činných osôb po ich verejných vystúpeniach.

Prokurátor vykonáva funkciu verejnú, koná vo verejnom záujme, ochraňuje ho a slúži mu. Prokurátor si tak musí byť vedomý toho, že jeho správanie môže byť podrobené bližšiemu záujmu spoločnosti, a to nielen počas plnenia jeho služobných povinností, ale aj pri výkone aktivít súkromného života. To, že prokurátor ako verejný činiteľ musí strpieť aj určitú mieru kritiky verejnosti, je plne v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Tejto skutočnosti tak musí prispôbiť svoj profesionálny ako aj súkromný život. Pravidlá, ktoré upravuje Etický kódex prokurátora ako základné pravidlá etického správania, je každý prokurátor povinný dodržiavať tak pri výkone svojich služobných povinností, ako aj vo svojom súkromnom živote.

K zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry ako celku musí prispievať každý prokurátor prispôbením svojho správania. Je nevyhnutné, aby si prokurátor vždy dôsledne zvážil možný dopad svojho konania nielen na vnímanie jeho osoby, ale aj na vnímanie prokuratúry, ktorej je predstaviteľom. Prokurátor teda nesmie vykonávať žiadne aktivity, ktoré by mohli negatívnym spôsobom ovplyvniť dôveryhodnosť prokuratúry a dôstojnosť funkcie, ktorú vykonáva. S princípom dôveryhodnosti prokurátora úzko súvisia aj princípy zdvorilosti a slušnosti prokurátora, nakoľko tieto sa prelínajú a prispievajú tak spoločne k vytváraniu celkového obrazu prokuratúry v očiach spoločnosti.

Súčasťou prispôbenia aktivít súkromného života požiadavke dodržania princípu dôveryhodnosti prokurátora je tiež dôsledné zváženie kooperácie prokurátora na rôznych aktivitách, s ktorými prokurátor prichádza vo svojom súkromí do styku, a to nielen v kontexte osôb účastných na danej aktivite, ale aj obsahu danej aktivity a jej dopadu na vnímanie jeho nezávislosti a nestrannosti, pričom nejde len o jeho vlastné vnímanie, ale aj vnímanie verejnosťou.

Podľa § 6 odsek 1 písmeno g) zákona o prokurátoroch a právnych čakateľoch prokuratúry do funkcie prokurátora možno vymenovať štátneho občana Slovenskej republiky, ktorý nie je členom politickej strany ani politického hnutia. Aj tento predpoklad musí prokurátor spĺňať po celý čas trvania služobného pomeru prokurátora. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že prokurátor musí byť apolitický. Z hľadiska vnímania prokurátora ako nestranného a dôveryhodného je potrebné, aby bol prokurátor apolitický nielen *de iure*, ale aby tak bol vnímaný aj navonok. Z uvedeného dôvodu sa prokurátor musí vyvarovať spájania svojho mena s akoukoľvek politickou stranou alebo hnutím. Prokurátor sa musí zdržať tiež aktívnej účasti na akýchkoľvek aktivitách organizovaných politickými stranami alebo hnutiami, účasti v politickej kampani, politických diskusiách a inej podpore politických strán alebo hnutí. Rovnako sa prokurátor musí vyhnúť vykonávaniu akejkoľvek činnosti v neprospech akejkoľvek politickej strany alebo hnutia, s výnimkou takých činností, ktoré zákon predpokladá ako výkon jeho právomocí v rámci pôsobnosti prokuratúry. Za výkon činnosti v neprospech politickej strany alebo hnutia nemožno považovať napr. zákonným spôsobom vedené trestné stíhanie predstaviteľa alebo podporovateľa politickej strany, alebo hnutia, ani konanie vo veci návrhu na

preskúmanie rozhodnutia o rozpustení alebo pozastavení činnosti politickej strany alebo hnutia.

Je nevhodné, aby prokurátor, predstaviteľ štátnej moci, ktorý má byť pri výkone svojej funkcie nezávislý a nestranný, sa vyjadroval k politicky činným osobám, a to ešte v čase, keď sa tieto zúčastňujú na demokratickom politickom boji o účasť v zákonodarnom zbore, resp. o účasť na realizácii výkonnej moci v Slovenskej republike.

Takýmto priamym konaním, ktoré je vo veľkej miere kritickým, adresným a vyvolávajúcim dojem neznalosti konkrétnych politicky činných osôb základných pravidiel spoločenskej etiky, prokurátorka na verejnosti jednoznačne odprezentovala názor, ktorý nemôže byť vyložený inak, ako názor, ktorý môže ovplyvniť dôveryhodnosť nielen jej osoby ale aj celej prokuratúry Slovenskej republiky.

Prokurátorom neprináleží sa vyjadrovať k predstaviteľom politickej moci mimo svojich služobných činností a takéto správanie môže vyvolávať pochybnosti o ich nezávislosti či nestrannosti.

Etický kódex prokurátora výslovne v bode 4.7 zakazuje prokurátorovi účasť na politickej činnosti. Konanie prokurátorky by bolo dokonca možné v zreteli bežnej verejnosti vykladať aj ako účasť na politickej činnosti, keďže sa vo svojich vyjadreniach prokurátorka dotýkala práve politicky vrcholovo činných osôb počas demokratického politického boja o politickú moc v Slovenskej republike.

K uvedenému však súčasne dodávame, že ako členovia Etickej komisie sme nevzhliadli v konaní prokurátorky porušenie bodu 4.7 Etického kódexu prokurátora, avšak bolo potrebné v kontexte nášho stanoviska poukázať aj na pohľad bežnej verejnosti na danú otázku.

V súvislosti s konaním prokurátorky je potrebné si najmä uvedomiť, že nie je možné jej konanie vykladať bez kontextu skutočnosti, že osoba vystupujúca v článku je prokurátorka a teda sa jedná o verejne činnú osobu.

Možno len zhodou náhod dodnes nedošlo k identifikácii prokurátorky ako osoby podávajúcej hodnotenie, pričom možno jednoznačne uviesť, že v prípade zistenia danej informácie a jej medializácie na verejnosti v čase uverejnenia článku, by možno došlo vo verejnej mienke k stotožneniu názorov prokurátorky s názorom prokuratúry a tým k nevhodnému odprezentovaniu prokuratúry ako inštitúcie, ktorá je na politickej moci absolútne nezávislá.

Prokurátorka sa síce pri svojich vyjadreniach neidentifikovala ako prokurátorka XXX a prezentovala sa ako odborníčka na protokol, avšak uvedené nemá žiaden vplyv na jej povinnosť vystupovať na verejnosti v súlade s Etickým kódexom prokurátora, ktorý vyžaduje, aby sa prokurátor správal aj v súkromnom živote tak, aby prispieval k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry a aby sa zdržal správania, ktoré naopak môže ovplyvniť jej dôveryhodnosť.

Prokurátorka pri svojom prezentovaní, resp. pri podávaní vyjadrení pre citovaný článok nemohla vedieť či jej identita ako prokurátorky nemôže byť zistená a uverejnená, práve naopak, uvedené mala predpokladať a očakávať, a v danom kontexte aj konať.

S poukazom na doterajšie profesijné pôsobenie prokurátorky bolo ľahko zistiteľné, že v čase jej vyjadrenia pred zástupcami elektronického média vykonávala funkciu prokurátora.

Je samozrejmé, že prokurátori majú svoj súkromný život, pričom by mali mať možnosť v čo najväčšej možnej miere využívať občianske práva a slobody, vrátane vyjadrovania názorov na spoločenské otázky a dianie, a prejavovania svojich občianskych postojov. Je však nevyhnutné, aby prokurátor dôsledne zvážil spôsob svojho vyjadrovania názorov a prejavovania postojov, aby tým nenarušil svoju dôveryhodnosť a dôveryhodnosť prokuratúry. Je prirodzené, že prokurátor sa môže zúčastňovať na bežnom dianí vo svojom okolí, na spoločenských, charitatívnych, či náboženských aktivitách, ale aj na aktivitách zameraných na podporu všeobecne prospešných cieľov a presadzovanie ľudských práv a základných slobôd. Musí si však dôsledne zvážiť, či jeho angažovanie pri riešení určitej spoločenskej otázky alebo účasť na konkrétnej aktivite sú vhodné s ohľadom na jeho nezávislosť a nestrannosť.

Preto v súvislosti s vyjadrením prokurátorky, že svoje vyjadrenie osobného názoru uskutočnila v súkromnom živote, na čo má právo ako každý iný občan a nevidí žiadny súvis medzi výkonom jej povolania a názorom ako súkromnej osoby, je potrebné skonštatovať, že prokurátor musí mať na pamäti, že aj svojimi súkromnými aktivitami - mimopracovnými vyjadreniami sa podieľa na budovaní, udržiavaní a prehľbovaní dôvery verejnosti v prokurátorský stav tak, ako to má na mysli Preambula Etického kódexu prokurátora.

Ústavou Slovenskej republiky (článok 26) zaručené právo prokurátora v súkromnom živote vyjadrovať svoje názory je obsahovo obmedzené právami iných, najmä právami uvedenými v článku 19 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň je obmedzené aj povinnosťami prokurátora vymedzenými v článku 4 (v bodoch 4.1, 4.2, 4.8) Etického kódexu prokurátora.

Pri strete práva prokurátora na slobodu prejavu s jeho povinnosťou zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry, ako i s jeho povinnosťou vyjadrovať občianske postoje a názory tak, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry, je potrebné skúmať mieru proporcionality uplatňovania Ústavou Slovenskej republiky zaručeného práva a v Etickom kódexe prokurátora vymedzených povinností prokurátora.

Z Preambuly Etického kódexu prokurátora jednoznačne vyplýva, že prokurátor uvedomujúc si význam funkcie prokurátora v spoločnosti prispôbuje svoje

súkromné aktivity tomu, aby sa nenarušila dôstojnosť funkcie prokurátora. Inak povedané, prokurátor má viesť taký osobný život, teda aj súkromný, aby svojím konaním neohrozil dôveryhodnosť prokurátorského stavu.

Z pravidiel etického správania vyslovených v Etickom kódexe prokurátora (článok 4) naopak vyplývajú povinnosti prokurátorovi viesť taký osobný život, aby prispieval k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry a zdržal sa takého správania, ktoré by mohlo čo i len ohroziť dôveryhodnosť prokuratúry.

S ohľadom na uvedené je zrejmé, že v posudzovanom prípade prevažuje hodnotnejší záujem prokurátorského stavu vo vytvorení, udržiavaní a prehĺbovaní jeho dôvery u verejnosti nad právom prokurátora prejavovať svoje občianske postoje a názory.

V posudzovanom prípade sa prokurátorka zaradená na XXX v súkromnom živote vyjadrovala k úprave zovňajšku - oblečenia politikov Slovenskej republiky expresívnymi slovami s negatívnym citovým zafarbením (napr. všetci aktéri ukázali neznalosť základných pravidiel spoločenskej etiky, ďalej úprava oblečenia vhodná k posedeniu pri pive, atď.), ktoré odrážali jej postoj k hodnoteným skutočnostiam - odevu politikov.

Vyjadrenie prokurátorky expresívnymi slovami s negatívnym citovým zafarbením bolo spôsobilé negatívne ovplyvniť dôstojnosť vrcholných predstaviteľov politických strán Slovenskej republiky pred verejnosťou, zároveň mohlo ohroziť dôveryhodnosť prokuratúry v očiach verejnosti, a to v prípade, že by bolo v súvislosti s uverejneným článkom uvedené, že hodnotenie uskutočnila prokurátorka, čo bolo, ako sme už vyššie uviedli, ľahko zistiteľná informácia.

Možno preto uzavrieť, že prokurátor aj v súkromnom živote pri vyjadrovaní osobných názorov musí uprednostniť určitú mieru striedmosti (miernosti, sebakontroly) pred používaním expresívnych slov s negatívnym citovým zafarbením, použitie ktorých by mohlo mať za následok čo i len ohrozenie dôveryhodnosti prokuratúry.

Záverom k veci uvádzame, že sa v plnej miere stotožňujeme s odporúčaním Etickej komisie uvedeným v poslednom odseku odôvodnenia Stanoviska Etickej komisie, v ktorom Etická komisia zdôrazňuje, že prokurátor by mal vždy dôsledne a zodpovedne zvážiť verejné vystupovanie a komunikáciu s médiami tak, aby nimi neohrozil vážnosť a dôveryhodnosť prokuratúry ako aj dôstojnosť funkcie prokurátora.

JUDr. Oliver Janíček
člen
Etickej komisie prokuratúry

JUDr. Radoslav Kajaba, PhD.
člen
Etickej komisie prokuratúry